

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

Voor de Stad, / 12 -
Franco per post, a 14 -.

DECERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIES.

15 cent de regel
behalve 35 cents bijt.

(Verschijnt driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag)

KERKELIJKE STAAT.

De Pauselijke Academie van St. Lucas, heeft onder voorzitting van den Ridder Folchi, in het kapitaal eene plegtige en allerprachtigste prijsuitdeeling gehouden. Zeven honderd dames en meer dan vijftien honderd heeren waren hierbij tegenwoordig. Men merkte onder dezelven op: zes kardinalen, het corps diplomatiek, de romeinsche prinsen en prelaten en alle voorname vreemdelingen. De professoren, waren voor het eerst in hun geborduurd gewaad gekleed, hetwelk hun door Z. H. was toegestaan. Onder de bekroonden, die allen Romeinen waren, merkte men op: den Graaf Louis Amadei, onderofficier der genie, die de groote prijs der bouwkunde behaald heeft.

— De *Gazette de Bologne* meldt den dood eener zeer beroemde vrouw, Anna-Maria Dolle Donne, doctor des der Universiteit, hoogleerares in de verloskunde en lid der Benedictijner academie, die door hare bekwaamheid tot eene bediening was verheven, die zelden door personen van hare Sexe bekleed wordt.

Napoleon was op zijnen doortogt te Bologne zoo getroffen door de kunde en verdiensten dezer dame, dat hij alleen voor haar, eene verloskundige leeraarstoel ten voordeele der verloskundige vrouwen oprichtte, waarvan den uitslag voor haar zeer roemrijk was.

RUSLAND.

— Blijkens een door het Russische ministerie van binnenlandsche zaken openbaar gemaakt verslag, bestonden er in het jaar 1840, in Rusland, 875 Evangelisch Luthersche kerken en bedehuizen, en 448 geestelijken van die gezindheid. Van eerstgenoemde behoorden er 93 onder het consistorie van St. Petersburg, 96 onder dat van Moskou, 6 onder de synode der Duitsche kolonien in Grusie, en de overigen in de Duitsche Oostzeeprovincien. De Hervormden hadden destijds 36 kerken en bedehuizen met 36 geestelijken, waarvan 28 in Litthauen. In hetzelfde verslag wordt het getal der gezamenlijke kerken in Rusland opgegeven te bedragen 1,092,341 en dat der Mohammedanen 1,726,761. Eerst genoemden bezaten 604 synagogen, 2340 bidschenen, 3044 scholen voor het onderwijs der jeugd en 954 rabbijnen; laatstgenoemden 5483 moskeren, 620 mederses of scholen en 15,314 geestelijken van verschillende rang. De geestelijke aangelegenheden der Mohammedanen worden in Rusland beheerd door twee Mufli's, waarvan de een te Orenburg, de ander in het gouvernement Taurie zijnen zetel heeft.

PRUISSEN.

Mgr. Jean de Geissel, coadjutor van Mgr. den Aartsbisschop Clemens August baron Drost van Vischering, heeft den 4 Maart eenen herderlijken brief aan de geestelijkheid en de geloovigen van zijn diocees uitgevaardigd, om hun van de overneming der administratie van het aartsbisdom kennis te geven. De prelaat schetst in korte bewoordingen het merkwaardigste der voorvallen, die hem te Keulen gebragt hebben; hij herinnert de gewichtige diensten, welke Mgr. de Aartsbisschop Clemens August aan zijn aartsbisdom en aan de kerk bewezen heeft, en hij hoopt, dat de geloovigen van het aartsbisdom hem door hunne godsvrucht en toegenegenheid behulpzaam zullen zijn, in het volvoeren der moeilijke task, welke hem door Z. Heil. is opgelegd geworden.

DUITSCHLAND.

— Z. M. de Koning van Hannover heeft den 6. dezer zijne residentie verlaten, om zich naar Berlijn te begeven. Gedurende 's Konings afwezigheid is, gelijk reeds gemeld werd, de leiding der staatsaangelegenheden aan den Kroonprins opgedragen.

— En in een naschrift van dien brief, van 4 Maart, leest men:

» Het verzoek der stenden, om hunne zittingen voor eenigen tijd te schorsen [hetwelk sommige gemeend hadden, dat door den Kroonprins tijdens de afwezigheid des Konings zou worden toegestaan] is door Z. M. van de hand gewezen, en bovendien is aan de stenden des Konings ontevredenheid over dat aanzoek gegeven. Daarentegen heeft de commissie, welke benoemd was om de voorstellen der regering tot vermeerdering der krijgsmagt te onderzoeken, nog vóór dat onderzoek te hebben voltooid, thans reeds een voorloopig voorstel aan de kamers gedaan, houdende: » dat de regering, onder voorbehoud van een nader antwoord, zoo wel op de mededeeling omtrent het overschot op de begrooting, als op het Koninklijk rescript betrekkelijk de vermeerdering van het leger, dringend zou verzocht worden, om de overtallige manschappen en paarden bij de ruitrij te spoedigste weg te zenden, vermits de stenden zich reeds overtuigd hadden, dat eene vermeerdering niet noodzakelijk was, en dat de toestand der finantien dringend vorderde, dat de uitgaven daarvoor terstond ophielden. Dit voorstel is in beide de kamers met bijval ontvangen; morgen wordt daarover beraadslaagd, en het is niet twijfelachtig dat de kamers hetzelfde aannemen zullen.

ENGELAND

LONDEN 8 Maart. De tijdingen die wij van tijd tot tijd uit Indie ontvangen, zijn telkens ongunstiger. De onlusten in Afghanistan schijnen verder van eene schikking af te zijn dan ooit, en het is te vreezen dat het veel menschenbloed en veel geld zal kosten, alvorens de zaken op eenen voldoende voet zullen geschikt zijn. De weinige berigten die wij uit China ontvangen hebben, zijn evenmin geruststellend, als het waar is, dat Sir Henry Pottinger verplicht is zijnen krijgstogt tegen Peking uit te stellen, en eene terugtrekkende beweging naar Canton te maken, om daar het verdrag van den kapitein Elliot te doen eerbiedigen, hetwelk de Chineesche overheid op verscheidene plaatsen openlijk geschonden heeft. Op deze wijze zal er weder een geheel jaargetijde verloren gaan; en de onkosten tot eene nieuwe wapenuitrusting onafwendbaar zijn, hetgeen ons voor langen tijd in de onmogelijkheid zal laten, onze uitgaven te verminderen. Dien tengevolge zijn de engelsche fondsen gedaald.

Wat de wijzigingen in het door het tory'sch gouvernement voorgestelde tarief betreft, wij vernemen met zekerheid dat eene der voornaamste maatregelen zijn zal, om het ontwerp der Whigs betrekkelijk de wijziging op het regt van invoer der vreemde suiker, gedeeltelijk aantenemen.

— Een oud en aanzienlijk huis uit deze stad, welks zaken in koloniale waren bestond, heeft gisteren tot groote verwondering van iedereen, deszelfs betalingen geschorst. Wij weten van dit ongelukkig geval nog geene nadere omstandigheden, maar men gelooft algemeen, dat het te kort zeer aanzienlijk zal zijn.

— Men leest in het Engelsch dagblad *Lincolnshire Mercury*:

— Een groot getal schetschrijven, van een vreesachtig aard zijn in onze stad en derzelver omstreken, in den loop der verledene week aangeplakt geworden. Twee derzelve waren tegen den intendant der politie gerigt. De eene bevatte deze regelen: Wij, die werken, willen ook te eten hebben; en wij zullen dit hebben, al moesten wij ons doodvechten! op het andere las men: » Wij hebben gezworen om de magt uit de handen der tirannen te rukken, en dezen eed zullen wij houden! » Men had daaronder een pistool een dolk, een bajonet, een sabel en een geweer geteekend. Het ware te wenschen, dat men deze daders konde vatten, hetzij zij het uit vermaak of uit eenige andere reden doen, want zij verdienen eene gestrengte straf.

SPANJE.

MADRID 2 Maart. De Heer Campuzano heeft in den Senaat eenige bedenkingen tegen het fransch gouvernement willen inbrengen, gelijk de Heer Mindez Vigo den vorigen dag gedaan had. De President bragt hem echter op het vraagstuk terug: de interpellatie betrekkelijk Portugal schijnt van geen zeer groot belang geweest te zijn. In het congres heeft men zich met plaatselijke kwestien bezig gehouden. Het gouvernement schijnt uit Puerto-Rico tijdingen ontvangen te hebben, die voor het behoud der rust zeer gunstig zijn.

PORTUGAL.

— Mgr. Franciscus Capaccini heeft zijne geloofsbrieven als internuntius en apostolisch legaat van Zijne Heiligheid in Portugal, aan de Koningin ter hand gesteld. Bij deze plegtigheid waren tegenwoordig de volgende voorname personen: de Koning, de Prinsen, de Patriarch en alle Bisschoppen van Lissabon, de Kapitein der koninklijke wacht, de effectieve en honoraire ministers van staat, de beambten van het koninklijk huis, de staatsdames en kamerheeren van Hare Majesteit; Zijne Eminentie werd ter aulentie gebragt in een prachtig rijtuig van het hof, met zes paarden bespannen; in een woord, men heeft Zijne Em. met alle mogelijke onderscheiding ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIS 9 Maart. De jongste dagbladen uit Smirna houden in dat een verschrikkelijke orkaan, 14 koopvaardijochepen heeft doen vergaan, die in de haven van Varna voor anker lagen.

— Het spaansch gouvernement gaat steeds voort met deszelfs heiligschenderende plunderingen.

De *Gazette van Madrid*, van den 28, deelt eene circulaire van den minister van finantien mede, ten doel hebbende om den verkoop der nationale goederen, voortkomende van de Seculiere geestelijkheid, gemakkelijker te maken, en alle hinderpalen die zich in de provincien, bij de spoedige en geregelde verkoop der eigendommen, zouden kunnen voordoen, uit den weg te ruimen.

— Men verzekert, dat de Koningin der Franschen, binnen kort naar Puy in Velay, zal vertrekken, alwaar een groot Jubilé zal gevierd worden. H. M. zal haar verblijf houden in het bisschoppelijk Paleis, en op Hoogsterzelve reis, door Mgr. den Kardinaal Aartsbisschop van Lyon vergezeld worden, die uit zijn diocees zal vertrekken om H. M. af te halen.

— De Koning en Koningin der Belgen worden tenen eenige dagen alhier verwacht.

Mgr. de Bisschop van Babylon is te Lyon gepasseerd, zich naar het Oosten begevende. Deze prelaat is een geboren Fransman. Hij komt van Parijs terug, waar het gouvernement hem de noodige hulp en bescherming voor de Katholieken in het Oosten beloofd heeft.

Eenige jonge christenen hebben te St. Etienne een genootschap van den H. Vincentius de Paula opgericht, hetwelk een goed gevolg belooft.

Docter Straus heeft in de voorrede van de derde uitgave van zijn beroemd werk, hetwelk de laatste gevolgtrekkingen van het hoogduitsche protestantismus bevat, op eene bevestigende wijze te kennen gegeven, dat hij, door nieuwe documenten die hij heeft ontvangen, niet meer zoo zeker is, dat het Evangelie van den H. Joannes niet authentiek is. Maar indien dit Evangelie echt is, wat zal er dan van het stelsel der Mythen worden? Wee de ongeloovigen! *Evanerunt in cogitationibus suis.*

Men schrijft uit Beyrout den 8 Februarij, aan den *Sud* van Marseille:

Mustapha-Pacha, Commissaris der Porte, is met eene nieuwe zending naar Damas vertrokken, hoewel het land aan eene volkomen regeringloosheid blijft blootgesteld. De Drusen gaan steeds met hunne wreede vervolgingen voort, en om een grooter steun te hebben, teweinde dezelve ongestraft te kunnen bedrijven, hebben een groot gedeelte van hen zich onder de Muselmannen willen doen opnemen. Ten dien einde heeft de Pacha verscheidene *Imams*, *Cadis* en *Scheiks* der Muselmannen naar de verschillende districten afgezonden, om Moskeën op te rigten, en verscheidene oratoriums der Drusen in Moskeën te veranderen.

De Drusen hebben de zaken nog verder gedreven zij hebben alle boeken die tot de scholen behoorden, welke door de Protestantische Missionarissen waren opgetigt, verbrand; zij hebben hunne kinderen van deze scholen teruggehouden, onder voorwendsel dat zij niet door Christenen willen onderwezen worden; de Protestantische Predikanten zijn mishandeld en alle scholen gesloten geworden; de handelwijze van de zijde der Drusen heeft iedereen verhaast doen staan, te meer, daar de Drusen zoo geneigd scheenen om zich met de Engelschen te verbinden.

Twee Engelsche officieren, die zich in een onzer bazars begeven hadden om iets te kopen, werden door eenen Turkschen winkelier, met wien zij eenig geschil hadden, op eene verontwaardigende wijze beleedigd; andere Muselmannen kwamen hierbij, en niet dan met de grootste moeite hebben deze beide officieren aan de woede van het gemeen kunnen ontkomen, door zoo spoedig mogelijk naar het Engelsche consulaat te vlugten.

Onderweg werden zij op nieuw door de menigte aangevallen, en met zeer veel moeite zijn zij er levend afgekomen.

De Engelsche Consul, de Kolonel Rose, beklagde zich hierover bij den Pacha, die alle genoeëgdoening beloofde; maar toen de Pacha den volgenden dag zijnen raad bijeen had doen komen, verklaarde hij dat de beide officieren schuldig waren, en er dus geene rede tot genoeëgdoening bestond. De Kolonel zond vervolgens zijn rapport naar Konstantinopel. Dit is het begin van andere mishandelingen die de Europeërs te wachten hebben.

Kort daarna had een ander veel ernstiger geval plaats.

Het is onder de Christenen een gebruik om zich gedurende de vastenavonds dagen zooveel mogelijk te vermaken. Dien ten gevolge hadden eenige Christen Maronieten zich voor de deur van een *Khan* nedergezet, waar zij eenige verfrissing gebruikten, toen zij zes Drusen zagen voorbijgaan, die luidkeels zongen: Wij mogen alles doen, de Christenen vernielen, hunne vrouwen schenden, hunne kinderen, de grijsaards, de priesters, de monniken vermoorden, alles mogen wij doen.

De christenen beklagden zich over deze beleedigende uitdrukkingen, doch de Drusen kwamen van hunne paarden af en dreigden de weerlooze christenen te vermoorden. Intusschen schieten eenige Arabieren toe, die ten dienste der politie staan, en vielen zonder naar de rede te vragen op de Maronieten aan, bonden hen en bragten hen naar de gevangenis, overdekt met wonden en steken.

De consuls van Frankrijk en Rusland, die bijtoeval hier voorbij kwamen en getuigen van dit bloedig schouwspel waren geweest, deden hun beklag bij Selem-Pacha, die beloofd had de schuldigen te straffen; den volgenden dag werden de christenen die met de aanvallers in de gevangenis geworpen waren tot de galeijen veroordeeld, en de Drusen vrijgelaten. Dit gedrag der Turken heeft geene verklaring noodig.

PARIS 10 Maart Geen enkel inwoner uit Parijs kan zich eene zoo hevige storm herinneren als deze nacht boven de hoofdstad heeft gewoed. Het scheen dat alle winden met elkander hadden zaagspannen om over Parijs uit te barsten. De storm heeft tot in den morgen aangehouden, en de straten zijn als bezaaid met stukken van daken en schoorsteenen.

De kamer der gedeputeerden heeft de wet der geheime fondsen met eene groote meerderheid aangenomen. De debatten voor dezelve hebben weinig belangstelling verwekt. Eenige wetnige leden hebben gesproken over onder dezen het Kamer Ledru Rollin die zich door zijn verkiezingsprogramma een proces op den hals heeft gehaald, en beschouwd werd als een hevige democraat te zullen schitteren. Hij heeft zich niet een enkel oogenblik boven de gewoonste alledaagschheid verheven.

PARIS 11 en 12 Maart. Heden zijn alhier de drie Prinsen van Saxe-Coburg-Gotha gearriveerd, komende van Londen, waar zij bij de dooplegtigheden zijn tegenwoordig geweest.

Lord Cowley, ambassadeur van Engeland, heeft heden morgen eene bijeenkomst met den Heer Guizot gehad.

De Heer Herman is in den nacht van Maandag op Dingsdag laatstleden te Orleans gepasseerd. Hij begeeft zich naar Vierzon, waar hij in persoon de kwestie, over de verlenging van den ijzeren spoorweg van Orleans naar het middenpunt van Frankrijk, zal onderzoeken.

BELGIE.

BRUSSEL 9 Maart. Zie hier het voorstel, hetwelk door den heer Dumortier, aan de Kamer is ingediend. De Afdelingen hebben de lezing daarvan bevolen, welke na de geheime vergadering van heden, geschieden zal. Aangezien de belangrijke diensten, die de generaal Buzen aan het vaderland heeft bewezen; wenschten wij aan zijne weduwe een bewijs van nationale erkentelijkheid te geven.

Kenig artikel. Aan Mevrouw Domitilla-Theresia-Letort, weduwe van den generaal Buzen, wordt omte levenslange jaarwedde, van drie duizend franken toegestaan.

(geteekend). Dumortier, Mast de Vries, Troye, Malou, Eloy de Burzime, Dedecker, Pirmez, Dechamps.

BRUSSEL 10 Maart. Een verschrikkelijke storm, die heden nog niet bedaard is, heeft sedert gisteren avond alhier en in de omstreken gewoed. Eene menigte schoorsteenen zijn overgewaaid. Het is te wenschen, dat er geene grootere ongelukken hebben plaats gehad.

Het water, dat sedert laatstleden zondag gevallen was, is door het stormachtige weder, aanmerkelijk gewassen.

GEND 10 Maart. Een woedende orkaan heeft den afgelopen nacht op heden morgen, over onze stad geherscht, en indien wij de schade nagaan, die reeds bekend is, zal dezelve aanmerkelijke verliezen veroorzaken hebben. Verscheidene kooplieden, die alhier op de kermis uitgepakt waren, hebben schade geleden, maar een van hen, de Heer Lefebvre van Meere, uit Bergen, schilgenoot en vader van 3 kinderen, is bijna door dien storm geheel en al vernietigd. Hij had de grootste kraam van de geheele kermis; dezelve was vijftig voet lang, en bevatte vele glanterien en andere koopwaren, ter waarde van ongeveer tien a twaalf duizend franken. Tegen middernacht stortte deze kraam met een verschrikkelijk geweld in, en bijna al zijne goederen werden bedorven of vernield. Men berekent de schade op ongeveer vierduizend franken.

BRUSSEL 11 Maart. Van den aanvang van het Proces af, is het heden de eerste keer dat men geene enkele dame bij de debatten heeft tegenwoordig gezien. Het is zoo men zegt, omdat men daags te voren eenen

schilder had opgemaakt, die zich beijverde om de aanwezige dames te portretteren. Het verhoor der getuigen blijft nog altijd voortduren, zonder juist opmerkelijke omstandigheden of aardzaken aan den dag te brengen.

NEDERLAND.

Men meldt ons uit Vlissingen, dat aldaar een meer dan gewone bedrijvigheid wordt waargenomen, bij 's Rijks etablissement voor de Marine. Men meende ook dat zulks bij de andere etablissementen plaats had. Voorts zegt men, dat ons exercitie eskader dit jaar sterker dan de vorige jaren zal worden zamengesteld, en niet, gelijk naar gewoonte, deszelfs oefeningen in de Noordzee doen, maar eenen kruistogt naar de Middellandsche zee maken zal.

De Regering heeft geoordeeld, dat eenige weken noodig waren om op de *Aanmerkingen der Afdelingen* te antwoorden. Niemand verwondere zich hierover. Wat toch zijn de *Aanmerkingen der Afdelingen*? Niets dan vijf versammende gesprekken door de Presidenten der Afdelingen onder het praten opgeschreven, en daarna gedrukt; — en op dien chaos van *Aanmerkingen* moet de Regering antwoorden. Een nieuw reglement voor de Staten-Generaal wordt dringend gevorderd; — en toch schijnt alles op den ouden voet te blijven. — Groot is de verantwoording van hen, die daartoe medewerken.

LEIJDEN 9 Maart. Een vreeslijk ongeluk heeft hier plaats gehad. Een schoonschip heeft bij vergissing een glaasje vriezel, in plaats van jenever geleedigd, en heeft denzelfden dag, onder de hevigste pijnen, die hem van het hoofd tot de voeten zwart deden worden, en gelijk een worm langs den grond kruipende, den adem uitgeblazen.

Uit verschillende plaatsen van het Rijk verneemt men ongelukken, welke het noodweer van den 10 dezer veroorzaakt heeft. Te Scheveningen hadden de visschers pinken ongelooflijke moeite om behouden aan wal te geraken. Op een derzelfden werden vader en zoon door een rukwind over boord geworpen. Hoewel beide zich uit voorzorg met een touw hadden vastgebonden, was de stormslag zoo geweldig dat de lijn brak en beide in de diepte künden doot vinden.

Het Arnhem was door een storm, die het Ghoorveer op de rivier de Rijn een aak zoo zeer door de stormwinden geslingerd werd, dat hij te midden der rivier omsloeg, en de drie bootjes verdouwen.

Mengelwerk.

PROTESTANTSCHE MISSIEN.

Wij lezen in het Engelsch Dagblad, *The Missionary Register*, van de maand December laatstleden, een verslag der ontvangsten in Engeland gedurende het afgelopen jaar, door het bijbelgenootschap tot onderhoud der protestantische missionarissen en de verreding der bijbels en andere godsdienstige werken. De som der ontvangsten is geweest 1,066,616 ponden sterl. omstreeks 27,000,000 franken. Het getal bijbels en andere drukwerken, de godsdienst betreffende, was 3,937,941.

De ontvangsten in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika alleen, hebben 941,648 dollars, omstreeks 5,000,000 franken bedragen. De hoeveelheid van de ontvangsten der zuidelijke staten, die niet minder aanzienlijk moet zijn geweest, wordt niet opgegeven.

Als men bij deze ontvangsten nog die zoekt, welke in de protestantische en gemengde landen van Europa en in de onontdekte overzeesche bezittingen, tot Engeland behoorende, gedaan zijn, zal men ongelooflijk wel bevenden de wezenlijkheid blijven, als men de gehele som der ontvangsten voor de protestantische missien op 50 millioenen 's jaars berekent.

Het getal bijbels en andere godsdienstige werken, dat gedurende een jaar, over de Vereenigde Staten alleen gedrukt is, bedraagt 254,710 boeken, bevattende 95,958,600 bladzijden, bedragen, en omtrent de oprigting van het genootschap ter verspreiding van goede boeken heeft hetzelfde 59,383,771 werken uitgegeven, bevattende 4,120,252,841 bladzijden, in 1,398,150 banden gebonden. Bij deze ophrengsten die zonder de minste staten

